

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

štev. 23.

V Ljubljani, 15. decembra 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Zakonita zaščita kmetije. — Veliki perutninarski zavod v Velenju. — Pašnik na domu Jož. Hočevarja v Žejah pri Komendi. — Važnost „Yoghurta“ in kako ga delamo. — Zavarujte sadno drevje pred zajci in zimsko pozebo! — Jubilejna kmetijska razstava. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Književnost. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Zakonita zaščita kmetije.

Novi „načrt zakona o izvršbi in o zavarovanju“ doloca med drugim, da kmet ne sme niti sam oautiti (prodati, pogariti, zadolžiti) niti se mu ne more vzeti (zarubiti in prodati) hiše z gospodarskimi poslopji, prostora okrog hiše do enega orala in toliko zemlje, kolikor je potrebuje za vzdrževanje družine ter en par vprezne živine, kobilo z žrebetom, kravo s teletom, deset ovac, pet prasičev, pet koz, kmetijskega orodja za enega delavca in toliko hrane za ljudi in živino, kolikor je potrebuje za vzdrževanje do novega pridelka. Izjema velja samo za poravnavo odškodnine zaradi zločina ali prestopka za preužitek in za terjatve oblasti (za davke in podobno).

Navidezno bi bila taka zaščita kmetije prav koristna, ker bi varovala kmeta, da bi se ne mogel niti prezadolžiti niti prodati kmetije in se izseliti. Gori navedena določba ali zaščita gre namreč za tem, da bi ohranila kmetski družini dom in potrebno zemljo, zemlji pa obdelovalca.

Namen je gotovo dober in je za to treba storiti vse, da se ga doseže. Če je pa dobro tudi navedeno sredstvo, to je pa drugo vprašanje.

Odgovor na to vprašanje dobimo, prvič, če ugotovimo vzroke, zaradi katerih se je pojavila potreba po zaščiti in drugič, ako pomislimo na vse posledice take zaščite.

Pravi vzrok, da se kmetje prezadolžujejo in beže od zemlje, ni ne lahkomišelnost ali zapravljivost, še manj mržnja do kmetovanja, razen v posameznih primerih, ki so pa tako redki, da potrjujejo pravilo. Pravi vzrok je na eni strani **nerentabilnost** kmetijstva, na drugi strani pa **tako majhne kmetije**, da se na njih družina ne more niti polno zaposliti, še manj pošteno preživeti.

Zato bi taka zaščita ne dosegla nameravanega namena, pač pa bi položaj še poslabšala, ker bi kmetu vzela gospodarsko svobodo, predvsem pa kreditno sposobnost. Kmet bi namreč ne mogel ne menjati poklica ali posestva, pa če bi bilo to še tako potrebno, ne najeti kredita, brez katerega pri današnjem kreditnem gospodarstvu ni mogoč ne obstanek, še manj napredek. Dogajalo bi se to, kar se do-

gaja v Srbiji, kjer taka zaščita obstoji že dolga desetletja. Iz statističnih podatkov je razvidno, da v zadnjih 15 letih pred vojno, ko so vse evropske dežele beležile velik napredek kmetijstva, v Srbiji isto ne samo ni napredovalo, temveč je celo nazadovalo, ker kmet ni mogel dobiti ugodnega hipotekarnega kredita. Tako je bilo polovica kmetov brez zadostne vprezne živine, tretjina brez pluga, petina brez hiše, dve tretjini brez zadostne zemlje za preživljanje družine. Pa še drugo hujše zlo je rodila „zaščita“ v Srbiji. Ona je povzročila takozvano „zelenaštvo“. To so vaški trgovci in banke, ki spomladi posodijo kmetu na zastavo zelene posetve denar za nakup hrane, semenja, orodja, obleke, za davke itd. Denar mora kmet vrniti v jeseni, ko dozore pridelki. Vrne ga na ta način, da „proda“ upniku pridelke za vsako ceno in plača vrhutega obresti, ki znašajo 30 do 120%. Baš zato se v Srbiji tudi ni moglo razviti kreditno zadružništvo, ki je n. pr. pri nas tako ugodno rešilo vprašanje kmetijskega kredita. Pač pa je „zaščita“ zatrla v srbskem seljaku delavnost in zmisel za napredek. Saj je znano, da je srbski kmet dober vojak in vnet politikar, a „len“ delavec in slab gospodar.

Če je torej taka „zaščita“ že v gospodarsko in kulturno zaostali Srbiji rodila toliko zla, koliko več bi ga rodila šele v gospodarsko in kulturno napredni Sloveniji, kjer je naturalno (blagovno) gospodarstvo že zdavnaj prešlo v kreditno.

Ne uničila bi samo kreditne sposobnosti kmeta, svobodnega izbiranja poklica in zmisla za napredek, temveč uničila bi tudi lepo razvito kreditno zadružništvo, ki nudi danes polovico milijarde dinarjev dolgoročnih in cenениh kreditov kmetijstvu za vzdrževanje, razširjanje in izboljšanje. Z eno besedo, naše kmetijstvo bi porinila nazaj v prvotno naturalno ali blagovno gospodarstvo (naturalni primitivizem). Vrhutega bi to ne bil gospodarski in moralni udarec samo za kmete, temveč tudi za ves narod, ker bi zaradi nazadovanja kmetijstva na tisoče bajtarjev, obrtnikov in delavcev izgubilo delo in vsakdanji kruh.

* Podatki so iz knjige „Seljački kredit“ od dr. V. Bačiča, profesorja za narodno gospodarstvo na beograjski univerzi.

Končno se ne sme prezreti, da bi kmeta ponižali v srednjeveškega sužnja, če bi mu vzeli gospodarsko in osebno svobodo, katero si je komaj priboril.

V dokaz naj omenimo, da so v vzorno organizirani, socialno pravični in gospodarsko napredni Nemčiji o priliki vsake agrarne krize (zadnjič lani) proučevali vprašanje načina zaščite kmetije. Vendar so vselej podvzeli bolj uspešne korake (pozitivne mere), predvsem v obliki cenene in dolgoročne kredita, revizije carinskih in prometnih tarif in samopomočnih organizacij kmeta, nikdar pa ne v obliki gori navedene ali podobne neprikladne ali negativne zaščite. Pravitako tudi v nobeni drugi evropski državi ne obstoji taka zaščita.

Gori navedena oblika zaščite torej ne pomeni koristi za kmeta, temveč pomeni njegovo gospodarsko propast!

Ako se torej hoče našemu kmetu zagotoviti obstanek na rodni grudi, se mora brezpogojno opustiti gori navedeno neprikladno (negativno) zaščito, ustvariti pa bolj uspešne (pozitivne) pogoje **za dvig rentabilnosti kmetijstva** ter pustiti svobodno razpolaganje z zemljo, da bo mogel manjši posestnik (bajtar) posestvo primerno povečati ali si izbrati drug poklic.

Rentabilnost kmetijstva je kaj lahko dvigniti, če store javne oblasti svojo dolžnost. Treba jim je:

1. Dvigniti strokovno izobrazbo kmeta, da bo znal tehnično in komercialno boljše upravljati kmetijo;
2. voditi za kmetijstvo ugodnejšo davčno, carinsko, tarifno, prometno itd. politiko;
3. oživotvoriti in pospeševati kmetijsko-strokovne (zbornice) in gospodarske (zadruga) organizacije;
4. nuditi kmetu cenen in dolgoročen poslovni kredit;
5. provesti zavarovanje živine in sadežev;
6. zatirati živinske in rastlinske bolezni ter podobno.

Vsaj za čas, dokler gornji ukrepi ne bodo dosegli cilja in za izjemne primere naj se uzakoni v gori navedenem zakonu primerno zaščito, toda po sledečih načelih:

1. Zaščiten naj bo za vse primere hrana do prihodnje setve, krava s teletom ali 5 ovac (koz), 2 prasiča, obleka, potrebno orodje ter potrebno pohištvo.
2. V primeru bolezni ljudi, živine ali rastlin in v primeru vremenskih nezgod naj velja moratorij (odlog plačila) za primerno dobo za vse v gori navedenem zakonskem načrtu navedene predmete.
3. Zaščita vseh v zakonu načrta navedenih predmetov naj velja nasproti izkoriščevalcem, ki zlorablajo lahkomišelnost in nepoučenost kmeta.

Zaščito pod 2) in 3) naj priznava prvostopno sodišče potem, ko je ugotovilo njeno upravičenost.

Franc Trček.

Veliki perutninarski zavod v Velenju.

Perutninarstvo je za naše kraje največjega gospodarskega pomena. Zaraditega moramo pozdravljati vsak korak, ki meri na pospeševanje te panoge. V zadnjem času se je ustanovil v Velenju na posestvu grofice Herberstein veliki perutninarski zavod, ki si je nadel nalogo, pospeševati rejo štajerskih kokoši z oddajo prvovrstnih plemenskih živali, namreč skrbno odbranih petelinov in jajčaric. Današnji napredek v eni in drugi gospodarski stroki so pripravili lastnico do tega, da je specializirala svoj gospodarski obrat na perutninarstvo in na rejo plemenskih živali. Prvi uspehi so se že pokazali. Zavod je že razstavil svoje uspele prirejke v Zagrebu in o priliki zadnje jubilejne razstave tudi v Ljubljani, kjer se mu je priznala zlata kolajna.

Štajerske kokoši.

Štajerska kokoš je odlična jajčarica in daje tudi izvrstno pečenko, znano po štajerskih kopunih in „pularjih“, mladim opitanih kokosih. Za naše prilike je kakor ustvarjena, ker je utrjena proti boleznim in mrazu, vrhutega pa malopotrebna in zadovoljiva v prehrani in ker se rada pase. Ta pasma se je kot najbolj hvaležna in najbolj prikladna za naše kraje priznala po strokovnjakih že ponovno, nazadnje o priliki ankete, ki se je vršila za povzdigo perutninarstva l. 1902. v Gradcu, kjer so se zbrali najodličnejši domači in vnanji strokovnjaki in trgovci s perutnino in jajci.

Izboljšanje pasme potom skrbnega odbiranja ali selekcije.

Da se ta pasma v svojih lastnostih izpopolni, se odbirajo za pleme z največjo skrbnostjo samo najboljše živali. Materne živali (plemenske kokoši) so skrbno izbrane najboljše jajčarice, ki zneso najmanj 120 do 150 jajc na leto, kar se dožene s točno kontrolo o nesnosti, ki se vrši s pomočjo zaklopnih gnezd. Za plemenske peteline se rabijo ravnotako le najbolj skrbno odbrane živali in za domačo plemensko rabo šele v tretjem letu starosti, ko se po prvih svojih uspehih izkažejo za popolnoma sposobne.

Perutninarski zavod v Velenju oddaja načeloma le skrbno odbrane in dorasle živali za pleme in živali, ki odgovarjajo v najvišji meri vsem zahtevam plemena. Vse drugo se izloči od reje in proda za tržno blago.

Način reje in obseg zavoda.

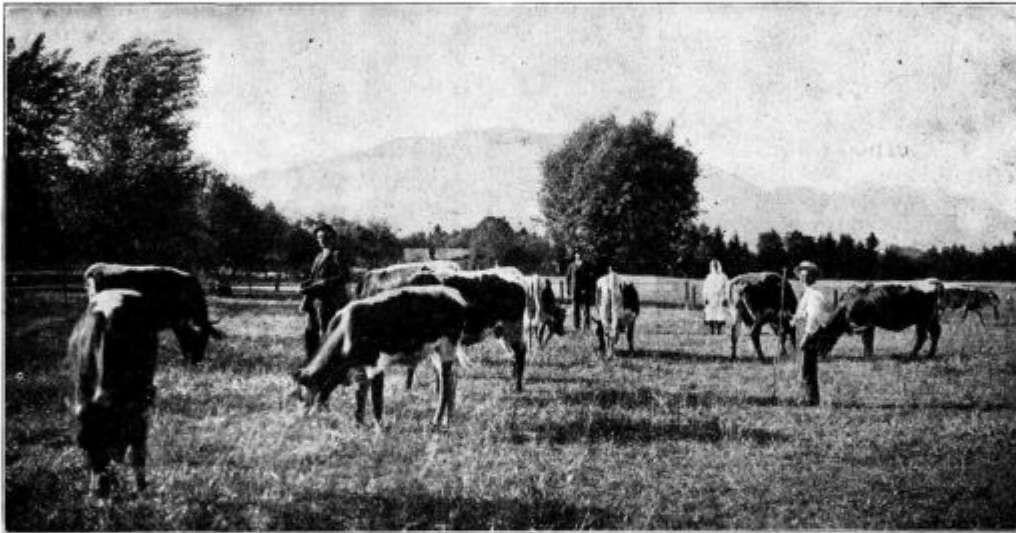
Vsa vzreja se vrši s pomočjo umetnega valenja, kar je pri tako veliki reji edino mogoče. Zavod šteje 200 plemenskih, rodovnih živali, ki so ločene po rodbinah, katerih vsaka šteje po 1 petelina in 12—14 kokoši. Za te živali je določenih 12 velikih kurnic z vso potrebno opremo, ki stoje v primerni razdalji po dve in dve skupaj ob vznožju grajskega griča. Naprej od teh kurnic stoje razne druge zgradbe, kakor jajčna klet, valilnica, krmilnica, kurnice za piščeta z umetnimi kokljami, kurnice za mlade kokoši in peteline. Kurnice za mlade kokoši imajo številna zaklopna gnezda. Sredi teh zgradb je pisarna z vso potrebno opravo in raznimi pripomočki, knjižnico, domačo lekarno itd.

V jajčni kleti so zračne police za shranjevanje in obračanje jajc. Na vsakem jajcu je zapisan dan

nesenja, teža in številka kokoši. Ti podatki so pri tako obsežni reji neobhodno potrebni. V valilnici je valilni aparat, ki izvali, če treba, do 6800 jajc. Pri izvalitvi dobi vsako pišče svojo številko v desno perut, vrhutega se stehta in vpiše s številko matere v poseben zapisnik. Piščeta pridejo v kurnice z umetno kokljo, ki greje hkrati po 1500 piščet. Tukaj se odgajajo tudi kot piščanci. Slabotna in slabo uspevajoča piščeta se odstranijo. Tekom prve rasti se vsi piščanci po dvakrat stehtajo, da se zasleduje ves razvoj in napredek. Pred nesno zrelostjo pridejo jarčke v velike kurnike po 500 in 500 živali skupaj. Tukaj se nahajajo v dolgih vrstah številna zaklopna gnezda, da je mogoče od vsega početka kontrolirati nesnost posameznih živali. Ko znese jarčka prvo jajce, se jajce stehta in z vsemi potrebnimi podatki zapiše v zapisnik, jarčka pa dobi na nogo obroček s številko, ki jo ima že na peruti. Če se izkažejo mlade kokoši v prvem letu nesenja kot dobre jajčarice in če odgovarjajo tudi sicer stavljenim zahtevam

kokoši, ki se imajo oddajati v razne druge, večje in manjše perutninarske obrate in kmetije, ki iščejo v perutninarstvu lepše dohodke. V interesu stvari je, da posvečamo tej stroki tudi pri nas večjo pažnjo in da se v ta namen tudi pri nas organiziramo. Po kmetijskih in gospodinjskih šolah bi morali imeti povsod perutninarske postaje (večji del jih že imamo), ravnotako lahko pa tudi na raznih zasebnih posestvih, kjer je več zmisla in zanimanja za povzdigo te važne gospodarske panoge. Te postaje bi morale dobiti svoj plemenski material iz perutninarskega zavoda v Velenju, same pa bi oddajale svoje plemenske prirejke na bližnjo okolico, na male kmetijske obrate.

Potrebno bi bilo tudi, da se osnuje v ta namen pri Kmetijski družbi poseben perutninarski odsek, ki naj bi izvajal potrebno organizacijo in pridobival v svoj krog interese iz kmetskega in meščanskega stanu, ki bi prirejal potrebne razstave in tekme in skrbel tudi za potrebni pouk v tej stroki. **R.**

Pod. 68. Pašnik na domu Jož. Hočevarja v Žejah pri Komendi. Sredi na levi strani stoji posestnik.

plemena, se uvrstijo med plemenske živali. To velja tudi za mlade peteline, ki jih strogo prešojajo glede njih plemenske vrednosti, preden se oddajo in porabijo za pleme. Ni zadosti, da so lepe vnanjosti in krepke postave, glavno je, da zaplode tudi dober zarod.

Oskrbovanje in krmljenje plemenskih kokoši.

Perutninarski zavod potrebuje mnogo podrobnega dela. Da se prihranijo delavske moči, rabijo tamkaj samodelovne naprave (avtomate) za krmljenje in napajanje. Kure si poiščejo v teh posodah same potrebno pičo in pijačo. Piča je sestavljena iz mešanice zdrobljenega žita. Na prosto razpolago jim je tudi ribja moka, apnenčev pesek in zdrobljeno oglje. Pri vsaki kurnici je tudi ograjen in s travo obraščen prostor, da imajo kure priliko za gibanje in pašo. Kurnice same so prostorne, svetle in zračne, v kar služi tudi posebna ventilacija.

Nadaljnji koraki za povzdigo perutninarstva.

Kakor povedano, služi ta zavod za vzrejo in oddajo prvovrstnih plemenskih živali štajerske pasme. To skuša doseči z najskrbnejšo in znanstveno podprto odbiro (selekcijo) plemenskih petelinov in

Pašnik na domu Jož. Hočevarja v Žejah pri Komendi.

Danes prinašamo sliko pašnika, ki ga je napravil že l. 1905. doma pri hiši g. J. Hočevar, posestnik v Žejah in ki mu dobro služi leto za letom od meseca maja do novembra. Pašnik je v lepi ravni legi in meri 3 orale. Razdeljen je v dva dela. Ko je en del popasen, pride drugi na vrsto, tako da ima ruša čas, da se zopet obraste. Živina se pase samo po enkrat na dan, in sicer v popoldanskem času in tudi takrat le po 2 uri, proti koncu paše na tistem prostoru pa tudi po 3 ure na dan. Že ta primeroma kratek čas vpliva silno ugodno na ves počut in razvoj živali. Sveži zrak, gibanje na planem in solčna svetloba vplivajo najugodnejše na pašne živali, tako da se ta vpliv prav očitno kaže na užitku pri molzni govedu in na uspešnem telesnem razvoju pri mladi govedu.

Odpadki se spravljajo na kup ali pa tudi z brano razdele, kakor hitro neha paša na dotičnem delu pašnika. Preostali plevel se poklesti, pograbi in kompostira. Razen tega se pašnik vsako leto pognoji po dvakrat z gnojnico, pa tudi še z umetnimi gno-

jili, s Tomasovo žlindro in kalijevo soljo. Namesto umetnih gnojil se rabi včasih tudi hlevski gnoj, ki ga raztrosijo jeseni po končani paši, spomladi pa zgodaj pograbiyo.

Na pašniku se pase redno po 10 glav govedi, kar velja pri tako kratkotrajni dnevni paši.

Ker je paša največjega pomena za plemensko, molzno in mlado goved, bi bilo želeti, da si boljši posestniki pomagajo tudi na ta način do boljših uspehov pri svoji reji, posebno tam, kjer je sedaj izključna hlevska reja doma, po drugi strani pa prostora dosti za tak pašni prostor. Take domače pašnike imajo po vseh naprednih živinorejskih deželah.

— r —

Važnost „Yoghurta“ in kako ga delamo.

Inž. Janko Dolinar.

Yoghurt ali bolgarsko kislo mleko je tako zdrava in tečna hrana ter v mnogih slučajih tudi najenostavnejše, najboljše in najcenejše zdravilo, da po vsej pravici zasluži, da se razširi čimbolj tudi v naših domovih.

V velikih množinah se uživa Yoghurt že odnekad v bolgarskih kmečkih hišah in je ta hrana pravzaprav iznajdba bolgarskih kmetovalcev. Zanimivo pa je, da baš bolgarski kmetje, ki uživajo dnevno Yoghurt, dočakajo nenavadno visoko starost. Vsestranska raziskovanja so dognala, da je visoko starost Bolgarov v prvi vrsti pripisovati uživanju Yoghurta.

Profesor Mečnikov na Pasteurjevem inštitutu v Parizu je preiskal točno Yoghurt in izjavil sledeče: „Yoghurt prepreči škodljiva vrenja v črevih, pri katerih se razvijajo razne strupene snovi, katere preidejo v kri.“ To koristno delovanje je pripisati v prvi vrsti mlečni kislini, katere je v Yoghurtu 2—3%, v navadnem kislem mleku pa komaj 0.6%, ter Yoghurt-bacilu, katerega imenujemo tudi bacilus bulgaricus ali, popolnoma upravičeno, bacil dolgega življenja. Yoghurt-bacil namreč uničuje v črevih škodljive bakterije, katere povzročajo razna vrenja, katerih strupeni produkti preidejo v kri ter povzročajo ostarelost in onemoglost. Zlasti pri starejših ljudeh je teh škodljivih bakterij v črevih mnogo in posledica teh je slabo delovanje črev, zaprtje, onemoglost in ostarelost. Ker Yoghurt-bacil vse te škodljive bakterije uspešno uničuje, zasluži, ker s tem prepreči prehitro staranje, po vsej pravici ime „bacil dolgega življenja“.

Vsled tega koristnega delovanja se uživa dandanes Yoghurt že po vsem svetu, zlasti mnogo pa v bolnišnicah in zdraviliščih. Dočim se priporoča zlasti za oslabele in onemogle ter za okrevajoče, zoper razne bolezni na jetrih, ledvicah, črevih in želodcu, zoper bledico in napade slabosti, pa je tudi za zdrave ljudi zelo tečna, okrepujoča in zdrava hrana.

Gotovo skoro vse mlekarnе izdelujejo razen masla in sira tudi Yoghurt. Kakor ga na Bolgarskem vsak izdeluje za svojo potrebo doma, tako ta izdelava tudi našemu kmetovalcu ozir. našim gospodinjim ne bo prav nič težka. Res dober Yoghurt se napravi na sledeči način:

Kdor šele začne izdelovati Yoghurt, mora kupiti Yoghurtferment (ne pastile), katerega dobi v vsaki večji lekarni. Potem je treba skuhati odrejeno množino mleka in pustiti 10 minut slabo kuhati. Nato ga ohladimo na 45° C in pridamo v navodilu predpisano količino Yoghurtfermenta, ga dobro premešamo in pustimo stati 5—8 ur na toplem prostoru, tako da toplota mleka ostane stalno 35—50° C; to so skrajne meje, najboljša pa je stalna toplota 42° C. Ko je Yoghurt gotov, se postavi na hladen prostor, kjer se drži po več dni. Nosimo ga po potrebi na mizo, uživamo pa slično, kakor navadno kislo mleko. Pri ponovni izdelavi Yoghurta pa seveda ni treba več kupovati Yoghurtfermenta, temveč primešamo v ta namen na 1 liter mleka enostavno 2—3 žlice starega Yoghurta.

Za izdelovanje Yoghurta lahko norabimo tudi posneto mleko.

Vkljub temu, da izgleda naprava Yoghurta nekoliko težavna zaradi potrebne stalne toplote, je vendar vsa izdelava prav enostavna. Bolgarske gospodinje mleko enostavno skuhamo kakor omenjeno, ga ohlade na 45° C, pridenejo starega Yoghurta, postavijo čez noč na peč in do jutra je Yoghurt gotov. Ne potrebujejo niti toplomera, ker je 45° C toplota, ki jo imajo navadno gorko kuhane jedi, ko se zaživajo, in katere je vsaki gospodinjki dobro znano. Našim gospodinjim se pa za začetek že priporoča, da uporabijo toplomer, ki jim bo po kratki vaji zopet odveč. Tudi se priporoča za začetek kupiti rajše v mlekarni čašo Yoghurta kakor pa v lekarni fermenta, ker je ta malokdaj dober.

Dober Yoghurt mora biti skoro tako trd kakor surovo maslo in ne sme izločevati nobene sirotke. Ako je Yoghurt pre malo trd, je to dokaz, da je bila toplota mleka prenizka: ako pa je toplota previsoka, se mleko rado zasiri. Dasi je izdelovanje Yoghurta prav enostavno, vendar je treba tudi tukaj nekaj vaje in ni obupati, ako se prvi poskusi ponesrečijo: po kratki vaji bo šlo brez vsake težave. Bolgarski gospodinji izdelovanje Yoghurta ne dela prav nič več težave kakor naši izdelavi navadnega kislega mleka.

V mestih je tudi pri nas že Yoghurt dobro znan in upati je, da se vsled svojega zdravju tako koristnega delovanja razširi čimbolj tudi v slovenskih kmečkih hišah in postane naša narodna hrana. Kmetovalci, so me, ko sem jim govoril o Yoghurtu, ponovno prosili, da jim napišem navodilo za izdelovanje in s temi vrsticami bodi tej želji ustrezno.

Zavarujte sadno drevje pred zajci in zimsko pozebo!

Brezdvomno je zajec poleg voluharja najhujši sovražnik mladega sadnega drevja. Čez noč lahko ogloda tudi do deset dreves in jih tako uniči. Koliko škode nam ta žival napravi, si lahko vsakdo sam izračuni.

Razna so sredstva, ki jih uporabljamo proti zajcem, seveda, najbolje bi bilo, če bi se zajce smelo splošno tako loviti, kakor druge lovne živali, ki ne uživajo posebnega varstva (lisica, jazbec itd.). Zelo

hvaležni bi bili našim oblastnim poslancem, da bi se enkrat lotili tudi tega vprašanja.

Pri nas je navada, da zavijajo drevje s koruzno slamo in smrekovim lubjem ter ga tako obvarujejo pred zajci, ali to ni dobro za drevesa, ker se preveč omehkužijo.

Najbolj preprosto sredstvo ima sedaj Kmetijska družba v zalogi in to je mast proti zajcem (stane 12 Din za kg), ki se jo namaže kar kratkomalo z roko po deblu. Mast drži čez vso zimo ter ne škoduje deblu prav nič, vsaj tako je pokazalo vseh 80 poskusov, ki smo jih ž njo napravili lansko leto. Tudi drevesničarji so ž njo zadovoljni.

Veliko mladega drevja nam uniči tudi **zimsko pozeba**. Pravzaprav nimamo proti tej pozebi nobenega uspešnega sredstva, ali vkljub temu priporočamo sadjarjem, da napravijo okoli mlajšega drevja, ki ima gladek lub, kolobarje, to se pravi, da zemljo preštihajo v kepah okoli drevja pod kapom in na vrh pa potrosijo hlevski gnoj ali kompost. Tako zavarujemo kolikortoliko pred pozebo korenine, in, če so korenine zavarovane, postanejo tudi nadzemeljski deli bolj vztrajni proti pozebi. Poleg tega pa ob enem še gnojimo mlademu drevju. Če pa kdo nima hlevskega gnoja, naj natrosi vsaj listja po kolobarju.

Fr. K.

Jubilejna kmetijska razstava.

Razstava perutnine in malih živali.

Prvič po vojni se je letos priredila razstava perutnine in malih živali. Organizirala se je v naglici in ni pokazala prav točne slike, zlasti naše kurje-reje ne. Ali vkljub temu je vzbujala veliko zanimanje posebno med ženskim svetom ter številnimi rejci in ljubitelji ter je nudila mnogo vzpodbude za bodoče. Treba bo torej tej panogi posvečati večjo pozornost, zlasti pa kokošjereji. Če pogledamo namreč trgovsko bilanco naše države, vidimo, da zavzema ravno izvoz jajc izredno važno mesto, ki presega za težke milijone izvoz goveje živine. Daleč naokoli je znana štajersko-zagorska kokoš, ki se goji zlasti v mariborski oblasti v večji meri in s precejšnjo skrbnostjo, nakar smo lahko ponosni.

Živali so se razstavile večinoma v kletkah, in sicer spredaj vzdolž paviljona „G“. Ljudje so se kar gnetli okoli kletk. Občudovali so zlasti lepo skupino snežnobelih „**Leghorn**“ ge. Malvine Golob iz Lesnega brda pri Horjulu, ter **štajerske kokoši** grofice Herberstein iz Velenja, ki so bile razstavljene v treh barvah. Pa tudi štajerske kokoši kmetijske šole v Št. Jurju, Fr. Žnidaršiča iz Središča, I. Piška iz Teharjev pri Celju, Fr. Medveda, Ivana Novaka iz Razvanj pri Hočah, Teodorja Drenika iz Ljubljane in Franca Leban iz Št. Ruperta so vzbujale izredno pozornost. Dalje so bile razstavljene **plimetke**: Ane Pirnat iz Dravelj, Ivana Kuharja iz Vevč, dr. Jesenka iz Št. Vida pri Stični in Marije Zalokar z Glinca. **Orpington** so imele: Josipina Lunder, Ljubljana, Franc Tome, Dravlje, umobolnica, Studenec pri Ljubljani in Frančiška Zorc iz Dobrove. **Kokošitaljanke**: Henrik Franzl, Ljubljana, Zdravka Škof, Račna, graščina Žerjavgrad, p. Dol pri Ljubljani, in Mici Perdan iz Ljubljane. **Brama**: Franc Mekinda, Novi Vodmat; **prilikave** pa: Ivan Kuhar, Vevče, in Rok Špacapan iz Ljubljane. Ana Dobravec s Črnuč je imela razstavljene **domače kokoši**. **Race** so razstavili: Henrik Franzl, Ljubljana, pasmo Khaki Campbell, Josip Kosler iz Ljubljane ronske in pekinške race, kmetijska šola, Št. Jurij, tudi pekinške race in umobolnica. Studenec, pa domače race. **Gosi** so razstavili: Ana Pirnat iz Dravelj, Josip Kosler iz Ljubljane, Ivan Kuhar iz Vevč, umobolnica, Studenec, Josip Babnik s Fužin in graščina Žerjavgrad, Dol pri Ljubljani. **Bronaste purane**: Emil Leban, Pekel pri Mariboru; **srebrne purane**, umobolnica, Studenec.

Odlikovani so bili z **zlato kolajno**: grofica Herberstein, Velenje in Malvina Golob, Lesno brdo; s **srebrno**: kmetijska šola, Št. Jurij, Ana Pirnat, Dravlje, Fr. Žnidaršič, Središče, I. Pišek, Teharje, Josipina Lunder, Ljubljana in Emil Leban, Pekel pri Mariboru; **bronasto**: Henrik Franzl, Ljubljana, Ivan Kuhar, Vevče, Franc Medved, Ivan Novak, Razvanje, Zdravko Škof, Račna, Franc Tome, Dravlje, Josip Kosler, Ljubljana, dr. Jenko, Št. Vid pri Stični. **Priznanje** so dobili: umobolnica, Studenec, Josip Babnik, Fužine, graščina Žerjavgrad, Dol pri Ljubljani, Franc Leban iz Št. Ruperta in Marija Zalokar, Glinca.

Skupino zase so tvorili tudi **golobi**. Vsega skupaj je bilo razstavljenih 33 parov golobov raznih pasem. Najlepše golobe je razstavil ter bil za to odlikovan z **zlato kolajno** Josip Lušin iz Mežice, in sicer za 12 parov najrazličnejših pasem. Dalje je bil odlikovan: Fr. Tomè iz Dravelj s **srebrno kolajno**, za šest parov golobov (hunšeške, florentince, rdeče in črne golšarje in angleške bele golšarje). Razstavljalca Leben in Magerl iz Ljubljane sta imela 15 parov golobov ter bila odlikovana z **bronasto kolajno**; pasme: rdeči in črni kapucinci, holandski golšarji, nemški pisani ter beli in navadni pavčki.

Priključena k perutninski razstavi je bila tudi razstava **domačih zajcev**. Kunčja razstava je pokazala, da se dobi pri nas precej rejcev, ki goje izredno lepe pasme. Pa tudi v našem podeželju je kunčereja precej razvita. Treba bo v bodoče tudi zajčjereji posvetiti več pažnje, kajti ne dajejo samo meso, ampak tudi krzno, ki je od zlahtnih živali dragoceno in se lahko proda.

Razstavil je: g. Alfonz Inkret, Šinkov turn, p. Vodice nad Ljubljano krasne „Black and tan“, modre dunajčane, izredno lepe bele in črne „Angora“ ter lepega mladiča belgijskega orjaka; odlikovan je bil z **zlato kolajno**. S **srebrno kolajno** sta bila odlikovana gg. dr. Milan Dular iz Ljubljane za prav lepe „Chinchila“ in Vilko Kuntara iz Laškega za lepe bele „Angora“, z **bronasto** pa: dr. Jenko iz Št. Vida pri Stični za 2 „Havana“ z mladiči, 1 Chinchila in dva pepeljaka ter R. Götz iz Ljubljane za 8 „srebrecev“. **Priznanje** so dobili: Ernest Ručigaj iz Kranja za 2 „Chinchila“ z mladiči, Anton Štefe iz Kranja za 2 „belgijska oriaka“ in „modrega dunajčana“ ter Anton Baloh iz Št. Vida pri Stični za 1 „pepeljaka“.

K.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 76. Od mojih kuncev mi vsak dan kateri pogine. Imam jih v kleti ter jih krmim z repo in z ne dobro posušeno deteljo. Ob času bolezni jim v trebuhu močno kruli in gobčke imajo zamazane. Pri poginulih živalih sem našel v črevih umazano vodo, ki provzroča mehurčke kakor milnica. **Na kateri bolezni bolehaajo kuncí? (Fr. I. v R.)**

Odgovor: Iz Vašega opisa ne moremo dognati prave bolezni kuncev. To bi mogel samo živinozdravnik, ki bi žival ratančno preiskal. Vendar domnevamo, da bo glavni vzrok te bolezni krma in bivališče. Govorite o slabo posušeni detelji. Taka detelja je brez dvoma kvarna in je najbrže provzročila bolezen v prebavilih. Morda je tudi klet vzrok, če je vlažna in mrzla. Posledica takega bivališča je nahod oziroma prehlad. Poskušajte zdraviti kunce takole: Postavite jih na suh, topel prostor, pokladajte jim samo popolnoma suho, nekoliko osoljeno seno in oves, namočen v slani vodi. Na razpolago naj imajo vedno čisto vodo, zelenjave pa nobene. Priporočila se tudi položiti v kletko vrbovo vejico, kajti vrbin grenki sok deluje ugodno na črevesno vnetje. Če po takem ravnanju kuncí ne bodo ozdraveli, tedaj morate vprašati za nasvet živinozdravnika. L.

Vprašanje 77. Ker mi letos primanjkuje klaje, vprašam, če je škodljivo med krmo mešati ajdovo slamo in če slabo vpliva na mlečnost krav? **Je-li ajdova slama kot krma škodljiva? (A. K. v S.)**

Odgovor: Ajdova slama ne zaostaja glede svojih hranilnih snovi za slamo jarih žit; navzlic temu ne dosežemo ž njo tistih krmilnih uspehov kakor pri ječmenovi ali celo pri ovseni slami. Deloma tiči vzrok v tem, ker je ajdova slama pretrda in slabo prebavna, deloma pa tudi v njeni sestavi. Izkušnje so namreč pokazale, da je pokladanje te slame v večjih količinah naravnost škodljivo, ker provzroča pri živini različne bolezni. Iz tega razloga je treba pri krmiljenju ajdove slame previdnosti. Najbolje jo je mešati z ostalo slamo in senom v rezanci, in sicer kvečjemu do četrtine dnevnega odmerka. Tako rezanco je ovlažiti in osoliti, da postane bolj prebavna. Kravam-molznicam pa ni priporočljivo je pokladati, ker je dokazano, da slabo vpliva na mlečnost. L.

IZ DELOVANJA PODRUZNIC.

V vednost! Podružnica, ki želi, da se o njenem delovanju poroča na podlagi zapisnika o občnem zboru, mora ta zapisnik po izvršenem zborovanju takoj doposlati, ne pa šele po preteku več mesecev. V zadnjem času se je zaradi pozno sklicanih zborovanj nabralo toliko zapisnikov, da jih sploh ni mogoče objaviti.

Kmetijska podružnica Ponikva ob j. žel. je zborovala 21. oktobra t. l. Od 39 članov je bilo 20 navzočih. Podružnica je priskrbovala razne gospodarske potrebščine, skrbela za kmetijski pouk in osnovala živinorejski odsek. Iz računskega zaključka je povzeti, da je imela podružnica 17.298 Din denarnega prometa. Delegatom je bil izvoljen Jak. Vrečko. Pri slučajnostih je sledilo poročilo o uspešnem delovanju živinorej-

skega odseka in o mlečni kontroli. Sklenilo se je nabaviti originalnega bika pomurske pasme in pospeševati tudi uredbe gnojišč.

Kmetijska podružnica Globoko je zborovala 4. novembra t. l. Od 71 članov je bilo 57 navzočih. Podružnica je prirejala poučna predavanja, priskrbo gosp. potrebščin je pa prevzela Zveza kmetijskih podružnic v Brežicah. Denarni promet izkazuje vsoto 3645 Din. V odbor so bili izvoljeni: Iv. Urek načelnikom, V. Cvetko, Jos. Kene, Mih. Kostevc, Al. Gorjup, Fr. Zevnik, Jos. Kelhar, Fr. Kržan, Jos. Lesinšek in Jak. Medved odbornikom, za delegata pa Iv. Urek in Iv. Kostevc. Sledilo je predavanje odvjetnika dr. Drnovška iz Brežic, ki se je z velikim zanimanjem in prav hvaležno sprejelo.

Kmetijska podružnica Vrhnika je imela svoj občni zbor 11. novembra t. l. Od 78 udov je bilo 18 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je nabavila en okopalnik in en osipalnik in da je oddala 220 kg umetnih gnojil. Dohodkov je bilo 3851 Din in stroškov 2015 Din. V odbor so bili izvoljeni: Jos. Verbič načelnikom in za odbornike: Ig. Žnidaršič, Pavel Birtič, Mart. Samotorčan, Fr. Petrič, Fr. Tršar, Pavel Petkovšek, Jan. Remžkar, Fr. Rode in Val. Rode. Za delegata sta bila izvoljena: Jos. Verbič in Pavel Birtič. Pri slučajnostih se je sklenilo nabaviti sadno škropilnico. V ta namen je prejela od občinske hranilnice 1000 Din podpore.

Kmetijska podružnica Jarenina je zborovala 18. novembra t. l. Od 65 udov je bilo 30 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je nabavila velik trier in ustanovila na jareninskem dvoru postajo za čiščenje žita. Iz računskega zaključka je posneti, da ima podružnica nad 7000 Din premoženja in da je znašal denarni promet 4322 Din. Za delegata sta bila izvoljena Loize Zupanič in Fr. Šparl. Sledilo je predavanje gg. inž. Zidanška o izboljšanju kmetijstva in inž. Zupaniča o izboljšanju kletarstva. Tega predavanja se je udeležilo tudi nad 30 nečlanov. Več o tem prihodnjič.

Kmetijska podružnica Brezovica je zborovala 18. novembra t. l. Od 34 udov je bilo 14 navzočih. Potrebna gnojila so se sproti jemala pri družbi, ravnotako stroji. Računski zaključek izkazuje 2367 Din premoženja. V odbor so bili izvoljeni: Martin Japelj načelnikom in za odbornike: Iv. Remškar, Iv. Pezdír, Iv. Modic in Ig. Novak. Delegatom je bil izvoljen Ig. Novak. Pri slučajnostih se je obravnavala zadeva o rabi trijerja in o trošarini na ljubljanskih mitnicah.

Kmetijska podružnica Struge je zborovala 18. novembra t. l. Od 63 udov je bilo 20 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je imela podružnica za 80.410 Din blagovnega prometa. Raznih gnojil se je oddalo nad dva vagona. Za delegata sta bila izvoljena Jož. Križman in Fr. Bradač. Pri slučajnostih se je sklenilo obnoviti drevnico in naročiti vagon banaške pšenice za mlevske izdelke, ker so danes cenejši kakor koruza. Izrekla se je želja za nakup Sackovega pluga.

Kmetijska podružnica Cerknica je zborovala 18. novembra t. l. Od 64 članov je bilo 20 navzočih. Iz računskega zaključka je povzeti, da je imela podružnica 4530 Din dohodkov in 2480 Din stroškov. Za delegata sta bila izvoljena Jož. Braniselj in Milan Kravanja. Pri slučajnostih se je poročalo o nakupu Sackovega pluga in o rešitvi prošnji za podporo.

KMETIJSKO - ŠOLSKI VESTNIK.

Na oblastni specialni kmetijski šoli za mlekarstvo v Škofiji Loki se z dnem 10. januarja 1929. otvori nov letoletni mlekarsko-sirarski tečaj. Strokovni pouk na tečaju je teoretičen in praktičen. Teoretičen pouk obsega 10 strogo strokovnih predmetov iz mlekarstva, razentega pa še: živinorejo, pridelovanje krme, živinozdravstvo. Praktično se pa poučuje iz-

dclovanje najbolj razširjenih trdih, poltrdih in mehkih sirov, izdelovanje presnega masla, prirrejanje Yoghurt in Kefir mleka ter praktično preizkušanje mleka in mlečnih izdelkov. Obiskovalci tečaja se dalje pritegnejo vsem opravilom, ki se tičejo upravljanja najvažnejših mlekarskih strojev in parnih kotlov. Obiskovalci tečaja uživajo poleg strokovnega pouka tudi vso oskrbo v internatu zavoda. Vzdrževalnina na zavodu znaša mesečno 750 Din, šolnina pa za ves tečaj 1000 Din. Vzdrževalnino in šolnino je plačati v naprej. — Prosilci ljubljanske oblasti so oproščeni plačevanja šolnine; plačevanja vzdrževalnine jih pa lahko oprosti deloma ali popolnoma ljubljanski oblastni odbor. Prosilci izven ljubljanske oblasti pa plačujejo šolnino in vzdrževalnino sami ali pa so študenti svojih samoupravnih oblasti odnosno Ministrstva za kmetijstvo in vode. Ljubljanski oblastni odbor more tudi te oprostiti šolnine. **Prosilci, ki se hočejo vzdrževati iz lastnih sredstev, naj vložijo najkasneje do 29. decembra t. l. prošnje za sprejem na tečaj neposredno pri upravi oblastne specialne kmetijske šole za mlekarkstvo v Škofji Loki.** Prosilci pa, ki si obetajo podporo od svojih samoupravnih oblasti, odnosno od Ministrstva za kmetijstvo, naj vložijo prošnje posredno preko svojih oblastnih odborov odnosno Ministrstva za kmetijstvo in vode. **Prošnjam je priložiti:** 1. domovnico, 2. zadnje šolsko spričevalo in eventualno potrdilo o praksi v mlekarkstvu, 3. krstni list, 4. nprstveno spričevalo, 5. dovoljenje staršev ali njih namestnikov za obiskovanje mlekarske šole, če je prosilec maloleten, 6. zdravniško spričevalo s klavzulo, da prosilci ne bolehalo na tuberkulozi ali katerikoli drugi prenosljivi bolezni, 7. izjavo, da hočejo sami plačevati šolnino in vzdrževalnino (to izjavo lahko zabeležijo tudi na dovoljenju staršev za obisk mlekarskega tečaja); študentom samoupravnih oblasti ali Ministrstva za kmetijstvo zabeležijo to izjavo v prošnjo za sprejem njihovi oblastni odbori odnosno Ministrstvo za kmetijstvo; 8. spričevalo o ubožtvu, podpisano po davčni oblasti odnosno davčnemu uradu. — Na prošnjah prosilcev mora biti točno navedeno njih sedanje bivališče. — **Pri sprejemanju imajo prednost prosilci z mlekarsko prakso.** — Točnejša določila o strokovnem pouku, sprejemnih pogojih in življenju v internatu obsega prospekt in učni načrt šole, s katerim razpolagajo vse samoupravne oblasti in Ministrstvo za kmetijstvo in vode.

GOSPODARSKE STVARI

Opozorilo poljedelcem! Pod tem naslovom se je v 18. številki našega lista z dne 30. sept. t. l. priobčila vest, da bo trajala ugodnost prostega uvoza plugov in njih delov le do 31. oktobra 1928. in da se bo morala plačevati carina za 1 plug v teži 90 kg zopet okoli 400 Din. To se je dejansko zgodilo in je naša družba zopet prosila, da se dovoli prosti uvoz tudi zanprej.

Oddaja trt. Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu bo spomlad oddajala posestnikom in ustanovam v Ljubljanski oblasti iz svoje trtnice cepljenke belega burgundea, traminca, kraljevine, modre kavščine in muškatne zlahtnine po Din 1.50 komad ter nekaj korenjakov Riparije gloire de Montpellier po Din 0.35 komad. Naročila se bodo sprejemala do 1. februara 1928. Vsako naročilo mora vsebovati število in ime sorte ter točen naslov naročnika (ime, priimek, občina, hišna številka, pošta in železniška postaja).

Razglas o oddaji gozdnih sadik. Spomladi 1929. se bodo oddajale iz državnih gozdnih drevesnic mariborske oblasti sadike po naslednjih cenah za 1.000 komadov: 3-letne smreke,

semenke po 90 Din, 4-letne smreke presajenke po 110 Din, 2-letni črni bor po 80 Din, 2-letni bor po 80 Din, 2-letni navadni macesen po 140 Din, 2-letni japonski macesen po 200 Din, 1-letna akacija po 100 Din, 1-letni hrast po 120 Din, 1-letni jesen po 120 Din, 1-letni črni oreh po 200 Din, 1-letni Kristov trn po 120 Din, 2-letna črna jelša po 120 Din, sadjenke kanadske topola po 250 Din, neokoreninjeni potaknjenci kanadske topoli po 80 Din in neokoreninjeni potaknjenci vrbe po 60 Din. Navedene cene veljajo pri prevzemu gozdnih sadik v drevesnici. Stroški morebitne pošiljatve se zaračunajo posebej. Naročilo naj se vložijo ustno ali pismeno do konca januarja 1929. pri županstvu, sreskem šumarskem referentu ali krajnem gozdarju. — Pri naročilih naj se navede število in vrsto sadik, natančen naslov gozdnega posestnika in pri pošiljanju po železnici ali po pošti tudi železniško postajo, oziroma pošto. — Priporoča se, da prinesejo naročniki ob prevzemu sadik vreče. O oddaji sadik se bode naročnike pravočasno obvestilo.

Sadna kupčija se je letos lepo razvila na Štajerskem, kar pričča, da so v mariborskem okraju pridelali veliko sadja. Do 1. novembra so na postajah Maribor, Pesnica, St. Ilj in Ptuj naložili 816 vagonov (15 tonskih) jabolk za severne države. Veliko sadja se je zvozilo tudi v obmejne kraje na kmetijskih vozeh. Cena je bila različna. Srednje blago se je plačevalo po 2.50 do 3 Din, slabše pa po 2 Din. Mašanekar in boljše odbrane vrste so plačevali po 3 do 4 Din. Jabolka za mošt so se oddajala po 1.50 do 1.80 Din. Največ imajo sadjarji in trgovci sedaj še mašanekarja in bobovca. Kmetje v okolici Pesnice, Kungote in Svečine imajo v svojih širambah še po 1 do 3 vagone jabolk. — Lepe novce bodo dosegli ondotni sadjarji, a še več bi lahko spravili ob zadostni organizaciji sadne kupčije.

III. oblastna vinska razstava in vinski sejm v Ptuj se vrši v dneh 3., 4. in 5. marca 1929. Ker je letošnja vinska letina izpadla kvantitativno in pri pozni trgatvi tudi kvalitativno prav ugodno, bo ta razstava brez dvoma nudila vsem zanimancem veliko izbiro dobrega vina po zmernih cenah.

KMETIJSKE NOVICE.

Prispevki za napravo gnojšč in gnojničnih jam. Mariborska oblast je izdala interesentom za napravo gnojšč in gnojničnih jam poseben pravilnik, glasom katerega zamorejo dobiti prosilci za podpore **brezplačne načrte in prispevke v cementu**, toda samo potom svojih korporacij (občin, zadrug, društev, kmetijskih podružnic, živinorejskih odsekov itd.) in ako se jih oglasi več, najmanj šest ali tudi manj prosilcev, ki pa morajo imeti skupaj 40 glav velike živine. Ta pravilnik je sestavljen za prosilce iz mariborske oblasti in je na vpogled pri županstvih mariborske oblasti. Če bo dopuščal prostor, ga priobčimo tudi v prihodnji številki „Kmetovalca“.

DOPISI.

Iz Škocijana pri Turjaku. Naša kmet. podružnica je imela 18. novembra t. l., po maši, svoj letni občni zbor v prostorih g. Peterlina. Navzočih je bilo nad 50 posestnikov. Po občnem zboru se je vršilo predavanje tajnika Kafola o pripomočkih za zvišanje produkcije, ki je trajalo nad poldrugo uro, nakar se je razvil živahen razgovor in debata. Sklenilo se je naba-viti škropilnico za sadno drevje „Flick“ in arborin.

Ivanjkovci. Vinska letina 1928. Že v jeseni se je pri trgatvi pokazalo, da bo letosnji vinski pridelek zelo različen. Pri istem času trganja, isu legi in istih vrstah, so mnogokrat vinski mosti pokazali zelo različne stopnje sladkorja. Temu primerno se je seveda mošt razvijal in dozoreval. Ugodno vreme je povzročilo, da je mošt zelo lepo povrel in se že v mnogih primerih lepo čisti. — Kakor smo imeli v jeseni 14—20% sladkorja in pri posebno poznem branju, lepi legi in dobrih vrstah še tudi kaj malega več — tako imamo sedaj tudi različna vina in seveda tudi cene, katere se gibljejo med 5 do 9 Din. Promet z vinom je se prično živahen; s tukajšnje postaje je bilo do sedaj odpremljeno čez 25 vagonov letošnjega vinskega pridelka, vendar pa so zaloge še zelo velike. — O letošnji kakovosti ter o splošni situaciji se bodo interese najbolj lahko informirali na vinskem sejnu in razstavi, ki se bo vršila v tukajšnji restavracijski dvorani 18. decembra t. l. z začetkom ob 8. uri. Vlakovne zveze so skrajno ugodne, tako da se v enem dnevu prav lahko vse opravi.

Iz gornjegrajskega okraja. V zadnjem času je zabeležiti nekaj važnejših prireditvev tudi iz našega kota. Tako je bila 24. septembra t. l. v Mozirju prva razstava in premovanje goveje zivine marijadvorske pasme, vpisane v živinorejsko zadrugo, ki je pričela v tekočem letu delovati. Razstave so se udeležili zastopniki oblastnega odbora, velikega župana in kmetijske šole v Mariboru. Udeležba je bila vključno slabemu vremenu prav povoljna. Prignanih je bilo 55 krav in telic in 5 bikov. Razdelilo se je dobrim živinorejcem zadrugarjem 6.950 Din premij, za kar gre predvsem zahvala oblastnemu odboru, okrajnemu zastopu in domačim občinam in posojilnicam. V splošnem je bila prignana živina dobra, toda s smotreno plemensko odbiro se bo lahko še izboljšala. Delokrog živinorejske zadruge, ki ima svoj sedež v Mozirju, je precej velik in obsega občine Rečica ob Savinji, Kokarje, Mozirje trg, Mozirje okolica in Smartno ob Paki. **Naloga zadruškega delovanja je plemenska odbira (selekcija) moških in ženskih živali**, s ciljem, da se izboljšajo mlečnost in druge dobre lastnosti kakortudi životne oblike. V to svrhu se je pričela izvajati tudi mlečna kontrola. Članov šteje zadruga že okrog 40 z nad 80 rodovnimi kravami.

21. oktobra t. l. pa je priredila podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Smartnem ob Paki, ki je sploh ena največjih in najbolj delovnih podružnic v Sloveniji, lepo krajevno izložbo sadja v ljudski šoli, ki je prav krasno uspela.

Kot tretja prireditev se je vršila 15. novembra t. l. razstava in premovanje solčavskih ovac na Ljubnem. Razstavo je omogočilo ministrstvo za kmetijstvo, ki je dalo v ta namen 6.000 Din podpore, h kateri je prispeval okrajni zastop še 500 dinarjev. Razstave so se udeležili oblastni odbornik za kmetijstvo, zastopnik velikega župana in drugi. Prignanih je bilo 207 ovac in ovnov in 42 mladičev in to predvsem iz Solčave, čeprav so imeli nekateri posestniki po sedem ur daleč, med njimi starosta tamošnjih živinorejcev g. Rok Klemenšek. Oblastni odbor je odkupil okrog 30 ovnov za razne kraje v oblasti. Ovce so se premovale z ozirom na kakovost volne, pasemsko čistoto in rast. Jasno se je videla velika razlika med ovcami iz Solčave in onimi iz drugih krajev, posebno glede kakovosti volne. Čeprav so začele ovce v zadnjih letih številčno vpadati, vendar ostane ovčjereja še vedno ena najrentabilnejših panog gospodarstva v teh krajih. Treba bo pa misliti, da se vsako leto organizirajo plemenski ovčji sejnji in svrhu lažjega nakupa in uspešnejše prodaje v druge kraje. S tem bi bilo vsem kupcem in drugim interesentom omogočeno, v kratkem času brez velikih stroškov nabaviti ovce in bi ne bilo treba iskati ovac pri posameznih posestnikih. I. O.

KNJIŽEVNOST.

Navodila za zatiranje predenice je naslov mali brošurici, ki jo je po dr. Mladena Josifoviču prevedel za Slovenijo ravnotej inž. Rado Lah v Ljubljani in ki jo je izdalo ministrstvo poljoprivrede v Beogradu. Knjižica opisuje razvoj predenice in njeno zatiranje ter se dobiva pri Kmetijski družbi proti plačilu 1 Din v znakci. — Brošurico toplo priporočamo našim poljedelcem!

URADNE VESTI.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

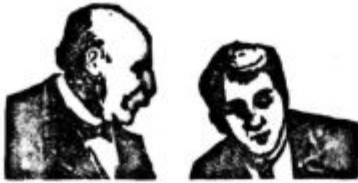
V nedeljo, 30. decembra 1928:

Adlešiči, ob treh popoldne v šoli; **Kamnik**, ob treh popoldne pri Rodetu; **Kostrivnica**, ob devetih popoldne v občinski hiši; **Loče pri Poljčanah**, ob devetih dopoldne v šoli; **Stara Fužina** v Bohinju, ob polu treh popoldne pri načelniku; **Stari trg pri Rakeku**, ob osmih zjutraj v dvorani Kmetijske hranilnice v Starem trgu; **Sv. Duh pri Krškem**, ob treh popoldne v gostilni „Gorenc“; **Begunje pri Lescah**, v nedeljo, 20. januarja 1929. ob treh popoldne v šoli; **Velika nedelja**, v nedeljo, 6. januarja 1929. ob 2. popoldne v občinski pisarni v Mihovcih.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	375— do —	300— do —	—
	riž	1 q	300— do 325—	300— do —	—
	ječmen	1 q	310— do 330—	325— do 350—	—
	ovsa	1 q	300— do 325—	300— do —	—
	proso	1 q	280— do —	250— do —	—
	koruza (nova, sušena)	1 q	320— do 325—	300— do 350—	—
	ajda	1 q	275— do 285—	250— do 300—	—
	fižol, ribničan	1 q	860— do —	600— do 750—	—
	fižol, prepelničar	1 q	900— do —	— do —	—
	krompir	1 q	125— do 150—	125— do 200—	—
Seno in slama	sladko seno	1 p	150— do —	150— do 165—	—
	kislo seno	1 p	— do 100—	100— do 120—	—
	slama	1 p	75— do 100—	60— do 75—	—
Goveja živina	Voll I	žive teže 1 kg	9— do —	7.75 do 8—	—
	II	1 kg	8— do —	6.75 do 7—	—
	III	1 kg	6.50 do —	6— do 6.50	—
	Krave, klobasarice	1 kg	3— do 3.50	3.50 do 4—	—
Teleta	(Prigon v Ljublj. 206, v Marib. 399 glav.)	žive teže 1 kg	10— do 11—	— do —	—
	(Prigon v Ljublj. 30 v Marib. 10 glav.)	1 kg	— do —	— do —	—
Prasici	6—8 tednov stari	komad	200— do 300—	225— do 250—	—
	3—4 mesece stari	1 komad	— do —	360— do 450—	—
	5—7 mesece stari	1 komad	— do —	460— do 600—	—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10— do 12.50	—
debel	mrtve 1 kg	1 kg	— do —	16— do 18—	—
Panic	pličanec	komad	15— do 30—	10— do 35—	—
	kokoš	komad	28— do 35—	35— do 40—	—
Mleko, maslo, jajca	mleko	1 lit.	2.50 do 3—	2.75 do 3.25	—
	ametana	1 kg	— do —	12— do 16—	—
	čajno maslo	1 kg	48— do 56—	50— do 65—	—
	surovo maslo	1 kg	40— do —	40— do 44—	—
	bohinjaški sir	1 kg	28— do 32—	— do —	—
	sirček	1 kg	8— do 10—	8— do 10—	—
Kuhve	jajca	komad	1.50 do 2—	1.50 do 2—	—
	trda drva	1 m ³	160— do —	125— do 150—	—
	mehka drva	1 m ³	60— do 75—	105— do 120—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Nalezljivo sramnično vnetje.

„Velika prednost Bissulina je, da je brez duha, da se enostavno uporablja, in da ni dražljiv ter hiter in siguren v učinku. Tudi kot varstveno sredstvo se dobro obnese.“ Tierarzt Dr. D., Deutschösterreich. Tierärztl. Ws. 1926, Nr. 14.

„Bissulin“ se izdaja le na živinozdravniško odredbo.

Brošure o bolezni razpošilja brezplačno: Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8. Za H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

Telefon številka 6.

Pošilni ček 20.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedilnica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 800 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odповedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamci zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši roljaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Najboljše dušičnato gnojilo,

ki se vsak čas lahko trosi, hitro in gotovo učinkuje in je prikladno za vse vrste zemlje in vse rastline, je

čilski soliter

Dušičnata hrana je v njem v obliki soliterne kisline, ki jo rastline takoj uživajo. Vsa pojasnila in knjižice o uporabi tega in drugih umetnih gnojil, o pravilnem obdelovanju zemlje in o oskrbovanju rastlin podaja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitera Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 1./II.

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pismu).

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkopp, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastojni in franko.

„KOVINA“

D. D.

MARIBOR

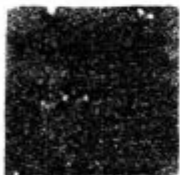
Izdeluje

PERKOSPORA

BRIZGALKE

vseh priznanih sistemov. 12

KNJIGOTISK LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

VSA TISKARSKA IN LITOGRAFIČNA DELA V ENI ALI VEČ BARVAH: VIZITNICE, KUVERTE, CENIKE, RACUNE, PLAKATE, TABELE, KNJIGE, SLIKE, AKCIJE, ZADRUŽNE TISKOVINE, ITD. **KONKURENČNE CENE!**

J. BLASNIKA NASL.
LJUBLJANA, BREG 10-12.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

ZIVINOREJCI!

Uporabljajte za razkuževanje hlevov, orodja in živine

SANEOLIN

za desinfekcijo rok pa

SANITOL.

Sredstva dobite v vsaki lekarni in drogeriji odnosno pri proizvajalcu:

CHEMOTECNA

družba z o. z.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

Bolni na pljučih!

Tisoč že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj to knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja, ki je že marsikoga rešila smrti. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro preмага. Nočno znojenje in kašelj prenehata, telesna teža se poveča ter po vseobsem popnenju skrajša bolezen.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Cimpreje pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker hoj moj založnik v celem razposlal samo

10.000 izvodov zastoj,

radi tega pišite takoj, da boste tudi vi sprejeti v krog onih srečnih, ki bodo dobili to znamenito knjigo. Pišite na naslov:

GEORG FULGNER, Berlin - Neukölln
Ringbahnstrasse 24, Abt. 649.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din. Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številko. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Conz-ov Elektromotor

Iz edine konkurenčni motor, ki vsestransko ustreza v industriji, gospodarstvu, obrti itd. — Zahtevajte ponudbe! — Glavno zastopstvo: Ing. Guzelj, Ljubljana VII., Jernejeva cesta št. 5. Telefon 3252. 258

Cepljene trte

prve vrste različnih vrst na podlagah Rip. & Port., Rupestris št. 9 (Göthe), Sol. Rip. 1616 in Ber. & Rip. Telesi 8 B. nudi: I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptuj. Zahtevajte cenik! 243

Gabrove sadike

za živo mejo, več tisoč komadov. (Cena po dogovoru) ima na prodaj Ivan Golc, Zasp št. 44, pošta Bled. 257

3 vagonne krmilne pese

ima naprodaj I. Oblak, Vrhnika I. 260

Na prodaj:

18 brošur, letnikov „Kmetovalca“ po 15 Din; 7 letnikov „Frick's Rundschau“ vezanih, po 40 Din Ant. Janežičev slov.-nemški slovar, vezan (4. natis) za 60 Din in „Unsere Kaninchen“ od Malich, vezano s slikami za 60 Din prodaj Ivan Polenek, Novacerkev pri Celju. 261

Fige, češplje in brinje

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 262

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjašk trg 3. Cena 10 Din. (Denar se lahko priloži pismo). 249

Zdravila za živino

lastne priznane specialitete, naročite edino v lekarni na Vrhniki! BOSULIN SVEČICE zoper srmanično vnetje pri govedeh ter jalovost krav in telic, 12 svečic 30 Din. — Protikataraličen prah za konje: zoper prehlajenja, težko dihanje in kašelj, skatlja 30 Din. Konjski cvet za mazanje 20 Din itd. Lekarna pri Angelju Varhu na Vrhniki.

Simodolskega bika

1 do 1½ let starega, samo čistokrvnega kupi: Ivan Ogrin, Laverca 8 pri Ljubljani. 274

Oskrbnik,

star 25 let išče službe na veleposestvu, teoretično in praktično naobražen v vseh panogah kmetijstva s tremi leti službe s primernimi pričevanji. Prosim, kdor reflektira, naj sporoči na Upravo „Kmetovalca“ pod št. 265. 265

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno krono Din 3,60, 2 srebrni kroni Din 7,20, 5 srebrnih kron Din 18.—. Prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Siska, Sv. Jerneja cesta 8. 266

Diplome za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je natančnejši natančen naslov in pristopno leto.) 140

Unda - Radio

Radio-Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh. 262

Krasne tlakove

za veže, kuhinje, cementne cevi, nagrobne spomenike, spornice, podboje izdeluje Ivan Gostinčar, cementarna Pešata, pošta Dol pri Ljubljani. 263

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stike v domače platno tkalnice „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega c. 6. Tkanje najcenejše! 273

Kupim star gepelj,

močan in dobro ohranjen za pogon mlatilnice in slamoreznice. Cenj. ponudbe prosim na: Franc Vrtačnik, Vič 44, pri Ljubljani. 272

Kupim

takoj večje množine ključev, 42 cm dolžine in 7 milimetrov debeline, Amerikanske podlage: za suho cepljenje Riparja Portalis in Göthe št. 9. Ponudbe na: Franjo Žiber, trsalka, Samušani 37, pošta: Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 271

Kupim

2 do 3 vagonne pšenične ali ržene slame za krmo. Ponudbe poslati na: Franc Lahovnik, Prevalje. 270

Knjižica „Vrboreja“.

Praktičen pouk, kako gojiti pletarsko vrbo in kako uporabljati protle, spisal strok. učitelj Jos. Baran, se naroči pri Kmetijski družbi v Ljubljani. (Cena Din 10.— v predplačilu). 275

Prodaj mlatilnico,

gepelj in kotel za žganjekuho, vse skoraj novo. Naslov: Alojzij Legat, Selo 12, pošta Žirovnica, (Gorenjsko). 276

Mizarsko stružnico

že rabljeno se kupi. Ponudbe je poslati na upravo „Kmetovalca“. 276

Kupujte brusne kamne

„Diamond“

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železno.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „**NITROFOSKAL-RUŠE**“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trženje umetnih gnojil

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1929,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevani in je še danes najbolj obrabtan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BRIG STEV. 12

KMETOVOALEC.

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400.—	1/4 strani	Din 400.—
1/3 strani	Din 1200.—	1/5 strani	Din 300.—
1/4 strani	Din 800.—	1/10 strani	Din 200.—
1/5 strani	Din 600.—	1/20 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—, — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrđki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptujju pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostrivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi - Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljkatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski all Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra se je podražila: Vsled stavke v železni industriji v Nemčiji se je Tomasova žlindra podražila. Zato je tudi družba primorana blago, ki ga dobi, prodajati po višji ceni. Odslej stane 18 1/2—19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonškem odjemu 122 Din franko vsaka postaja Slovenije, pri pet ali deset-tonskem odjemu 123 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličce po Din 3.70 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po 1/8 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijev cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevmi po 3 m, štirim podaljševalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovci trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—

Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—

Drevesne ščeti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v skatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850, 160 litrov Din 2260.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): trokarji za teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli

z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; kateter (za puščanje scalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8, obroči za bike po Din 20; klešče za vdevanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po Din 35; zaustavljaj (proti vhanjanju sramnice) po Din 40, irigatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pastl za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pastl Din 5.—

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

HSCS plug UP5 za globočino 18 cm — teža 71 kg Din 825.—

HSCS plug UP6 za globočino 18 cm; teža 74 kg Din 870.—

HSCS plug UP7 za globočino 28 cm; teža 82 kg Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska branala po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

Travniki skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, komplet po Din 1280 za komad.

Travnike brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamorenice z ustjem 8 col, s sklopko, znamka V8 po Din 1970.—

Slamorenice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka VS10 po Din 2090.—

Slamorenice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10 po Din 2130.—

Slamorenice z ustjem 12 col, brez sklopke, znamka VFS12 po Din 2350.—

Slamorenice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12 po Din 2450.—

Slamorenice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka VFS 12 po Din 2900.—

Reporenice HSCS-DF z noži na bobnu Din 815.—

Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za III po Din 1950.

Bencin-motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500.—